

Enhed:
Socialtilsyn og
National Koordination

Sagsnr.:
2021 - 3833

Dato:
24. marts 2021

Bidrag til Social- og Ældreministeriets besvarelse af SOU 461

Bestilling

Social- og Ældreministeriets departement har bedt Socialstyrelsen om at bidrage til besvarelsen af SOU 461, der blev stillet den 19. marts 2021.

I SOU spørgsmål 461 spørges Social- og Ældreministeren om følgende:

Vil ministeren sende en oversigt over antallet af magtanvendelser på døgninstitutioner for anbragte børn og unge i perioden den 1. januar 2017 til den 1. januar 2021, som endvidere inkluderer følgende oplysninger:

- Antallet af hhv. fastansatte og vikarer på døgninstitutionen,*
- Hvorvidt hhv. vikarer, fastansatte og ledelse på døgninstitutionen har en pædagogisk, socialfaglig eller specialiseret uddannelsesbaggrund og*
- I hvor stor en andel af de indberettede magtanvendelseskemaer barnet eller den unge har angivet sin oplevelse af og perspektiv på situationen omkring magtanvendelsen?*

Nærværende notat indeholder Socialstyrelsens bidrag til SOU 461 samt Socialstyrelsens generelle opmærksomheder og forbehold til bidraget.

Socialstyrelsens bidrag til SOU spørgsmål 461

Socialstyrelsen indsamler data på aggregeret niveau om magtanvendelsesindberetninger, som socialtilsynene modtager i kopi fra tilbud og plejefamilier. Formålet er dels at give et billede af omfanget og udviklingen af magtanvendelser på tilbud og plejefamilier og dels at give et billede af omfanget og karakteren af tilsynsopgaven i relation til magtanvendelser.

Nedenstående tabel 1 viser antallet af indberetninger om magtanvendelser på børne- og ungeområdet i perioden 2017 til 2019.

Tabel 1: Antallet af indberetninger om magtanvendelse fordelt på tilbudstype, 2017-2019

	2017	2018	2019
<i>Antal indberetninger fordelt på tilbudstype</i>			
<i>Privat opholdssted</i>	1.910	1.291	1.845
<i>Åben døgninstitution</i>	2.286	2.799	2.942
<i>Delvist lukket afdeling på døgninstitution</i>	0	367	178
<i>Delvist lukket døgninstitution</i>	292	48	80
<i>Sikret døgninstitution</i>	850	808	743
<i>Særlig sikret afdeling på sikret døgninstitution</i>	169	39	53
<i>Ukendt/ikke oplyst</i>	24	67	82

Kilde: Socialstyrelsens rapporter om socialtilsynenes virksomhed 2018 og 2019 samt data fra de fem socialtilsyn.

Socialstyrelsen bemærker, at antallet af indberetninger ikke kan sammenlignes direkte mellem de enkelte tilbudstyper og år, da der i opgørelsen ikke er korrigeret for antallet af pladser inden for de enkelte tilbudstyper og år.

Generelle opmærksomheder og forbehold vedrørende Socialstyrelsens bidrag

Konkrete forbehold i forhold til data vedrørende magtanvendelser

Socialstyrelsen tager forbehold for, at der kan være unøjagtigheder i ovenstående opgørelse, som bl.a. kan stamme fra fejl eller mangelfuld udfyldelse af indberetninger fra tilbud, som socialtilsynene ikke har mulighed for at rette, da de kun modtager en kopi af magtanvendelserne.

Derudover gør Socialstyrelsen særlig opmærksom på, at de historiske data kun i begrænset omfang er mulige at sammenligne over år. Dette skyldes forskelle i socialtilsynenes registreringer i 2017.

Afslutningsvist gør Socialstyrelsen opmærksom på, at datagrundlaget vedr. antallet af magtanvendelsesindberetninger for 2020 endnu ikke er valideret og derfor ikke indgår i opgørelsen.

Socialstyrelsens adgang til data vedrørende magtanvendelser og supplerende oplysninger

Socialstyrelsen indsamler data på aggregeret niveau, og har ikke adgang til oversigter over antallet af magtanvendelser på de enkelte tilbud og plejefamilier, herunder døgninstitutioner for anbragte børn og unge. Socialstyrelsen kan således kun bidrage med data på aggregeret niveau vedr. antallet af magtanvendelsesindberetninger.

Det betyder endvidere, at Socialstyrelsen ikke kan sammenholde antallet af magtanvendelser med antallet af hhv. fastansatte og vikarer, de ansattes uddannelsesbaggrund eller hvorvidt barnet eller den unge har angivet sin oplevelse af og perspektiv på situationen omkring magtanvendelsen. Det er udelukkende socialtilsynene og kommunerne, som har adgang til de konkrete magtanvendelsesindberetninger (skemaer), og det vurderes derfor at ville kræve en større, manuel og kompleks analyse at tilvejebringe de nødvendige oplysninger.